

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการรับรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จาก 198 โรงเรียน จำนวน 198 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2548 โดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน
ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่ม ดังนี้

1. ประชากรผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
เขต 2 มีทั้งหมด 198 คน

2. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เทียบจากตาราง ของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and
Morgan ได้ตัวอย่างจำนวน 131 คน (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 40)

4. สุ่มอย่างง่ายโดยไม่กำหนดสัดส่วน (Nonproportional Stratified Random
Sampling) ทั้งนี้เพราะว่า ผู้วิจัยเห็นว่าประชากรในแต่ละกลุ่มย่อยมีขนาดแตกต่างกันมาก โดย
ผู้บริหารเพศชายในโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนเป็นหลักร้อยละ ที่ค่อนข้างไปทางสูง ส่วนผู้บริหาร
เพศหญิงในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่นั้นมีจำนวนเป็นหลักหน่วยที่ค่อนข้างมาทางต่ำ
ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะไม่ใช่สัดส่วนตามจำนวนของประชากร แต่จะใช้หลักเหตุผลและความ
เหมาะสมบางประการ โดยคำนึงถึงให้กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากแต่ละกลุ่มของประชากรมีจำนวน

ที่เหมาะสมที่จะครอบคลุมลักษณะของประชากรอย่างครบถ้วนมากที่สุด ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน และเพศ ซึ่งสามารถแสดงกลุ่มตัวอย่าง ได้ดัง ตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและขนาดโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	43	27	5	5	48	32
ขนาดใหญ่	145	94	5	5	150	99
รวม	188	121	10	10	198	131

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ แบบ Likert ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มี 2 ข้อ คือ

1. เพศ แยกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
2. ขนาดของโรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป) โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ แยกเป็นรายด้าน 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสังคม
- ด้านที่ 2 การบำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนและสังคม
- ด้านที่ 3 การช่วยเหลือส่งต่อพฤติกรรมของบุคคลที่จะเป็นภัยของสังคม
- ด้านที่ 4 การให้ความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ประชาชนตาม

ความสามารถของตน

ด้านที่ 5 การช่วยคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามชนิดปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ให้สูงขึ้น

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบ และ ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหาร เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ
3. ลงมือสร้างเครื่องมือแบบสอบถามฉบับร่างจำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมขอบข่ายความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน
4. นำเครื่องมือเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้นของข้อคำถาม
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
 - 5.1 นายณรงค์ เสนฤทธิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนท่าคันโท วิทยาคาร การศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ถูกต้องของแบบสอบถาม
 - 5.2 นางอมรรัตน์ คำสินศักดิ์ ครูชำนาญการ โรงเรียนท่าคันโทวิทยาคาร การศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง เหมาะสม ของข้อความที่ใช้
 - 5.3 นายวิระชัย ศรีมงคล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าคันโทวิทยาคาร การศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบของเครื่องมือ
6. ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเทียบเคียงขนาดเล็ก 2 – 3 คน โดยการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมเชิงประจักษ์
7. นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเทียบเคียงจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงโดยนำมาหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) และคัดข้อที่มีค่าสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขึ้นไป ได้ค่า $(.403 \leq r \leq .849)$

จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแอลฟา ได้ค่า $\alpha = .933$

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัด
3. ส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนที่ใช้ผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เพื่อความครบถ้วนและ ถูกต้องของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อแปลผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาความถี่ ค่าร้อยละ
2. ระดับการรับรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวม รายด้าน และรายข้อตามตัวแปรเพศ และขนาดโรงเรียน
3. หาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระเพศ กับ ขนาดโรงเรียน ที่มีต่อการรับรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Two-way ANOVA
4. ข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี

วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการอ่านสรุปประเด็น แล้วนำเสนอเรียงลำดับตามความถี่และร้อยละจากมากไปหาน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและขนาดโรงเรียน ใช้ค่าร้อยละ (%)
2. สถิติพื้นฐาน วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลรายข้อ/รายด้าน/รวมทุกด้าน
3. ใช้สถิติ Two – way ANOVA เพื่อหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระเพศกับขนาดของโรงเรียน เกี่ยวกับการรับรู้ตนเองด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY